

Standard wymagań- egzamin czeladniczy

dla zawodu

STOLARZ BUDOWLANY

Kod z klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy	Kod z klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego
131101	zawód pozaszkolny

Egzamin przeprowadzany jest w dwóch etapach:

etap praktyczny: polega na samodzielnym wykonaniu przez kandydata zadań egzaminacyjnych sprawdzających umiejętności praktyczne

etap teoretyczny: odbywa się w dwóch częściach; pisemnej i ustnej

1. w części pisemnej kandydat udziela odpowiedzi na pytania z zakresu tematów:
  - rachunkowość zawodowa
  - dokumentacja działalności gospodarczej
  - rysunek zawodowy
  - zasady bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony przeciwpożarowej
  - podstawowe zasady ochrony środowiska
  - podstawowe przepisy prawa pracy
  - podstawowa problematyka prawa gospodarczego i zarządzania przedsiębiorstwem
2. w części ustnej kandydat odpowiada na pytania z zakresu następujących tematów:
  - technologia
  - maszynoznawstwo
  - materiałoznawstwo

Zadania do etapu praktycznego i pytania do etapu teoretycznego przygotowywane są na podstawie standardu wymagań ustalonego przez Związek Rzemiosła Polskiego

(Ustawa o rzemiośle z dnia 22 marca 1989, tekst jednolity:

Dz. U. Z 2002r Nr 112, poz. 979, z późn. zm. Dz. U. z 2003 Nr 137, poz. 1304)

Zawód: stolarz budowlany

I. Etap teoretyczny (część pisemna i ustna) egzaminu obejmuje:

Zakres wiadomości i umiejętności właściwych dla kwalifikacji czeladnika w zawodzie

Kandydat powinien umieć:

1. Czytać ze zrozumieniem informacje przedstawione w formie opisów, instrukcji, rysunków, szkiców, wykresów, dokumentacji technicznych i technologicznych, a w szczególności:

- 1.1. rozpoznawać i stosować znaki graficzne, oznaczenia wymiarów, uproszczeń rysunkowych, materiałów, elementów oraz złączy występujących w konstrukcjach wyrobów stolarki budowlanej;
- 1.2. rozpoznawać sortymenty materiałów stosowanych do produkcji wyrobów stolarki budowlanej oraz określić ich wymiary;
- 1.3. rozróżniać cechy i właściwości materiałów do konserwacji drewna;
- 1.4. rozróżniać wyroby stolarskie, elementy ich budowy oraz konstrukcje mebli i stolarki budowlanej;
- 1.5. rozróżniać narzędzia i maszyny do obróbki drewna;
- 1.6. rozpoznawać obrabiarki specjalistyczne stosowane w produkcji wyrobów stolarki budowlanej;
- 1.7. rozpoznawać wady drewna oraz wskazywać ich wpływ na jakość wyrobów stolarki budowlanej.

2. Przetwarzać dane liczbowe i operacyjne, a w szczególności:

- 2.1. obliczać na podstawie rysunku technicznego ilość materiałów podstawowych i wykończeniowych (tarcica, tworzywa drzewne, roztwory klejowe, materiały lakiernicze) do wykonania wyrobów stolarki budowlanej;
- 2.2. określić parametry techniczne (wilgotność, temperatura, lepkość) materiałów stosowanych w procesie wytwarzania wyrobów stolarki budowlanej;
- 2.3. dobierać rodzaje klejów oraz materiałów lakierniczych i wykończeniowych na podstawie właściwości i cech podawanych przez producenta;
- 2.4. wskazywać zastosowanie drewna o określonym poziomie wilgotności w wyrobach stolarki budowlanej;
- 2.5. dobierać maszyny, urządzenia i narzędzia do wykonania określonego wyrobu stolarki budowlanej;
- 2.6. obliczyć wydajność stosowanych materiałów (np. tarcicy, płyt, lakieru).

3. Bezpiecznie wykonywać zadania zawodowe zgodnie z przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej oraz ochrony środowiska, a w szczególności:

- 3.1. dobierać odpowiednie środki ochrony osobistej w zależności od rodzaju prac;
- 3.2. znać podstawowe czynności w razie powstania wypadku lub zgłoszenia wypadkowego;
- 3.3. udzielić pierwszej pomocy poszkodowanemu w wypadku do czasu przyścia lekarza;
- 3.4. zorganizować stanowisko pracy pod kątem zasad BHP i p. poż;
- 3.5. wskazać zagrożenia dla zdrowia człowieka i środowiska naturalnego związane z wykonywaniem prac stolarskich oraz z procesem wykończania powierzchni wyrobów stolarki budowlanej;
- 3.6. znać zasady transportowania materiałów w zakładach stolarskich;
- 3.7. dobierać rodzaje środków gaśniczych w zależności od źródła ognia.

Zakres wiadomości i umiejętności związanych z zatrudnieniem i działalnością gospodarczą.

Kandydat powinien umieć:

1. Czytać ze zrozumieniem informacje przedstawione w formie opisu, instrukcji, tabeli, wykresu, a w szczególności:

- 1.1. rozróżniać podstawowe pojęcia i terminy z obszaru funkcjonowania gospodarki oraz prawa pracy, prawa podatkowe i przepisów regulujących podejmowanie i wykonywanie działalności gospodarczej;
- 1.2. rozróżniać dokumenty regulujące zatrudnienie oraz działalność gospodarczą;
- 1.3. identyfikować i analizować informacje dotyczące wymagań i uprawnień: pracownika, pracodawcy, bezrobotnego i klienta;
- 1.4. znać zasady zgłaszania działalności gospodarczej.

2. Przetwarzać dane liczbowe i operacyjne, a w szczególności:

- 2.1. analizować informacje związane z podnoszeniem kwalifikacji, poszukiwaniem pracy i zatrudnieniem oraz podejmowaniem i prowadzeniem działalności gospodarczej;
- 2.2. sporządzać dokumenty związane z poszukiwaniem pracy i zatrudnieniem oraz z podejmowaniem działalności gospodarczej;
- 2.3. rozróżniać skutki wynikające z nawiązywania i rozwiązywania stosunku pracy.

II. Etap praktyczny egzaminu obejmuje praktyczne umiejętności z zakresu kwalifikacji w zawodzie, objęte tematem – wykonanie drzwi płycinowych

Kandydat powinien umieć:

1. Planować czynności związane z wykonywaniem zadania – próby pracy:

- 1.1. sporządzić plan działania;
- 1.2. sporządzić wykaz niezbędnych surowców, materiałów, sprzętu kontrolno - pomiarowego, narzędzi, środków ochrony osobistej;
- 1.3. wykonać niezbędne obliczenia, rysunki lub szkice pomocnicze;
- 1.4. zaplanować ilość czasu potrzebną do wykonania zadania.

2. Organizować stanowisko pracy:

- 2.1. zgromadzić i rozmieścić na stanowisku pracy materiały, narzędzia, aparaturę i sprzęt, zgodnie z zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony przeciwpożarowej;
- 2.2. sprawdzić stan techniczny maszyn, aparatury, i sprzętu, dobrać odzież roboczą i środki ochrony osobistej;
- 2.3. uwzględnić środki transportu między stanowiskowego w zależności od potrzeb i możliwości technicznych zakładu.

3. Wykonać zadanie praktyczne z zachowaniem przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska i wykazać się umiejętnościami w określonych próbach pracy:

- 3.1. dokonać wstępnego podziału materiałów twardych;
- 3.2. dokonać strugania wyrównującego i powierzchni bazujących elementów z materiałów twardych;
- 3.3. dokonać strugania wymiarowego elementów skrzydła drzwiowego i ościeżnicy;
- 3.4. przyciąć elementy skrzydła drzwiowego i ościeżnicy na żadaną długość;
- 3.5. dokonać pasowania materiału na elementy płycinowe drzwi;
- 3.6. skleić formatki płycinowe przy zastosowaniu zwornic stolarskich;

- 3.7. sporządzić plan wierceń na złącza stolarskie w ramiakach skrzydła drzwiowego i elementach ościeżnicy;
- 3.8. wykonać wiercenia w płaszczyznach bocznych elementów;
- 3.9. wykonać frezowania w płaszczyznach czołowych elementów;
- 3.10. dokonać strugania wymiarowego i frezowania profilowego płycin drzwiowych;
- 3.11. dokonać pasowania wyrobu bez użycia kleju (pasowanie elementów na sucho);
- 3.12. zabarwić i polakierować wszystkie powierzchnie elementów skrzydła drzwiowego i ościeżnicy;
- 3.13. wykonać montaż podzespołów;
- 3.14. wykonać montaż wyrobu /ościeżnicy i skrzydła drzwiowego/;
- 3.15. zamocować okucia (zawiasy, zamek);
- 3.16. dokonać kosmetyki wyrobu;
- 3.17. dokonać oceny jakościowej;
- 3.18. zapakować i oznakować gotowy wyrób;
- 3.19. wykonać zadanie w przewidzianym czasie;
- 3.20. uporządkować stanowisko pracy;
- 3.21. zagospodarować pozostałe odpady (dokonać selekcji zgodnie z zasadami ochrony środowiska naturalnego).

4. Prezentować efekt wykonanego zadania – próby pracy:

- 4.1. uzasadnić sposób wykonania zadania;
- 4.2. ocenić jakość wykonanego zadania.

Niezbędne wyposażenie stanowisk do wykonania zadań egzaminacyjnych objętych tematem – wykonanie drzwi płycinowych zgodnie z dokumentacją:

Pomieszczenie spełniające wymagania wynikające z przepisów bezpieczeństwa, higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej, ergonomii i ochrony środowiska. Środki ochrony osobistej, apteczka, instrukcje obsługi maszyn i urządzeń, niezbędne materiały do wykonania pracy.

Maszyny i urządzenia: pilarka stolarska wzdłużno – poprzeczna, pilarka formatowa, strugarka wyrówniarka i grubiarka, frezarka dolnowrzecionowa, wiertarka pozioma, wiertarka pionowa, szlifierka taśmowa i tarczowa. Narzędzia i sprzęt: komplet narzędzi i przyrządów do ręcznej i maszynowej obróbki drewna, strugnice stolarskie, urządzenia i narzędzia do nanoszenia materiałów lakierniczych, szafki narzędziowe, wiertarka, wkrętaki, papier ścierny, ściski stalowe, zwornice stolarskie, młotek metalowy i gumowy bądź drewniany z filcową piętą, suwmiarka, miara zwijana, czyściwo meblowe, stoliki i krzesła uczniowskie, kalkulatory.